

**MAXSUS MAKTAB-INTERNATLARIDA MATEMATIKA DARSLARIDA
PEDAGOGIK TEXNLOGIYALARNI QO'LLASH**

Tursunboyeva Mohichehra

*Nizomiy nomidagi TDPU surdopedagogika yo'nalishi
3-bosqich talabasi ilmiy rahbar Askarova Ra'no Imomovna*

Annotatsiya: Ushbu maqolda eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalarga matematika darslarida pedagogik texnologiyalar orqali mavzularni oson o'zlashtirish va dars mazmuni samarali tashkil etishning mazmun mohiyati yoritilgan.

Аннотация: В данной статье освещается значение легкого изучения предметов и эффективной организации содержания занятий детьми с нарушениями слуха на уроках математики посредством педагогических технологий.

Abstract: This article highlights the importance of easy learning of subjects and effective organization of the content of classes for children with hearing impairments in mathematics lessons through pedagogical technologies.

Kalit so'zlar: Viktorinlar, sub'ektiv, kommunikatsiya, kognitiv, zamonaviy.

Ключевые слова: Викторины, субъективные, коммуникативные, познавательные, современные.

Keywords: Quizzes, subjective, communication, cognitive, modern.

Bugungi kunda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning rivojlanitirish sabablaridan biri shuki, shu vaqtgacha an'anaviy ta'limda o'quvchi o'quvchilarni faqat tayyor, bir qolipdagi bilimlarini egalashga o'rgatilgan bo'lsa, zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilimlarini o'zlari qidirib topishlariga, mustaqil o'rganib tahlil qilishlariga, hatto xulosalari ham o'zlari keltirib chiqarishlariga o'rgatadi. O'qituvchi va o'quvchilar bunday jarayonda shaxsning rivojlanishi, shakllanishi, bilim olishi va tarbiyalanishiga sharoit yaratadi va shu bilan bir qatorda boshqaruvchilik, yo'naltiruvchik vazifasini bajaradi. Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiya darsda ijodiy muhit yaratishda yordam beradi, shuningdek, rivojlanishda muammolari bo'lgan bolalarning individual qobiliyatlarini rivojlantirish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratadi. Darslarda o'yin texnologiyasidan foydalanish o'rganishda hissiy va oqilona birlikka erishishni ta'minlaydi. Shunday qilib, darsga o'yin lahzalarini kiritish o'quv jarayonini yanada qiziqarli qiladi, eshitish muammolari bo'lgan o'quvchilar uchun yaxshi kayfiyat yaratadi va o'rganishdagi qiyinchiliklarni yengishga yordam beradi. Ularni darsning turli bosqichlarida dars boshida misol uchun "dars mavzusini taxmin qiling" o'yin lahzasini, o'rganilgan materialni birlashtirganda – "xatoni toping", kodlangan mashqlarni o'z ichiga oladi. Shuningdek, viktorinalar, ko'ngilochar

matematika soatlarini ishlab chiqiladi. Bularning barchasi o'quvchilarni dunyoqarashini kengaytirish, ularning bilim faoliyatini rivojlantirish, amaliy faoliyatda zarur bo'lgan muayyan ko'nikma va ko'nikmalarni shakllantirish, umumiy ta'lim qobiliyatlari va ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan. Sinov texnologiyasi o'quvchilarning bilimlarini nazorat qilishda yordam beradi. Sinov natijalarni tekshirishda sub'ektiv omilni ta'minlaydi, shuningdek, bolalarda mantiqiy fikrlash va ongini rivojlantiradi. Test topshiriqlari qiyinchilik darajasi va javob variantlari shaklida farqlanadi. Test topshiriqlaridan foydalanish o'quvchilarning bilim qobiliyatlari darajasini hisobga olgan holda o'qitishni farqlash va individuallashtirishga imkon beradi. Bugungi kunda axborot – kommunikatsiya texnologiyalari o'quv jarayonida tobora ko'proq o'rin egallamoqda. Zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanish o'quv jarayonining samaradorligini oshirishga imkon beradi, matematikani o'qitishda yaxshiroq natijaga erishishga yordam beradi va mavzuga kognitiv qiziqishni oshiradi. Matematika darslarida AKTdan foydalanish. O'quvchilarga ko'proq imkon beradi: multimedia imkoniyatlarining boyligi tufayli o'quv jarayonini yanada qiziqarli, jonli, qiziqarli qilish; o'rganishning ko'rinishi muammosini samarali hal qilish; o'quv materialini vizualizatsiya qilish imkoniyatlarini kengaytirish, uni o'quvchilar uchun yanada tushunarli va qulay qilish. Yangi materialni tushuntirishda taqdimotlar qo'llanilganda o'quvchilarga mavzuga katta qiziqish bildirishlari kuzatilgan. Hatto passiv o'quvchilar ham ishga katta ishtiyoq bilan qo'shilishadi. Biz AKTni darsning turli bosqichlarida : og'zaki hisoblash, yangi materialni tushuntirishda; takrorlashda, bosqichida "Ochiq matematika", va usullarida koproq imkon beradi. O'quv jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanishim bo'yicha tizimli ishlar sinflarda matematika ko'rsatkichlari 100% ni tashkil qiladi, o'quvchilar fan haftalarida faol ishtirok etadilar, rivojlanishdagi nuqsonlari unutishga yordam beradi. O'quv faoliyatida muammoli vaziyatlarni yaratish va ularni hal qilish uchun eshitish muammolari bo'lgan o'quvchilarning faol mustaqil faoliyatini tashkil etish, natijada bilim, ko'nikma, ko'nikmalarni ijodiy o'zlashtirish, fikrlash qobiliyatlari rivojlanadi. Ta'limdagi hozirgi yondashuvlar yutuqlarni oshirish va o'rganishni osonlashtirish uchun pedagogik texnologiyalarni maxsus ta'lim sinflariga integratsiya qilish muhimligini ta'kidlaydi va alohida ehtiyojli bolalarga matematikani o'qitishda turli xil pedagogik texnologiya vositalaridan foydalaniladi. Shuning uchun maxsus ta'lim o'qituvchilari matematikani o'qitishda texnologiyadan foydalanishda vakolatli bo'lishlari kerak va ushbu tadqiqotning maqsadi maxsus ta'lim o'qituvchilarining matematikani o'qitishda texnologiyadan foydalanish bo'yicha maxsus ehtiyojli o'quvchilarga qarashlari va tavsiyalarini aniqlashdir. Pedagogik texnologiya vositalar o'quvchilarga matematika sinfda yordam berish uchun turli xil afzalliklarni o'z ichiga oladi. O'quvchilar uchun matematik ko'rsatmalarga turli xil qulay va qulay texnologiyalarni kiritish orqali o'qituvchilar

matematika sinfda turli xil nogironligi bo'lgan barcha o'quvchilarning muvaffaqiyatini oshirishi mumkin. Shu sababli, texnologiyani alohida ehtiyojli o'quvchilar uchun matematik ko'rsatmalarga kiritish juda muhim va ushbu tadqiqot maxsus ta'lim o'qituvchilarining maxsus ehtiyojli shaxslar uchun matematikani o'qitishda pedagogik texnologiyadan foydalanish bo'yicha qarashlari va tavsiyalar aytib o'tilgan. Tadqiqotning maqsadi maxsus ta'lim o'qituvchilarining maxsus ehtiyojli shaxslarga matematikani o'qitishda texnologiyadan foydalanish bo'yicha qarashlari va tavsiyalarini aniqlashdan iborat. Maxsus ta'lim o'qituvchilari texnologiyani ta'limga integratsiya qilish va shuning uchun o'z o'quvchilarining ta'lim ehtiyojlarini qondirish uchun texnologiyaning yangi tendentsiyalari va amaliyotlariga rioya qilishlari kerak. Shu tarzda, ular matematikani maxsus ehtiyojli shaxslarga matematikani o'qitishda texnologiyadan samarali foydalanish bo'yicha kasbiy malakaga ega bo'lganlarida, ular o'quvchilar uchun yanada foydali bo'ladi.

Foydanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Jumayev M.E. Matematika o'qitish metodikasi. (OO,,Y uchun darslik.)Toshkent.
“Turon iqbol” 2016 yil. 426 bet
2. M.Musurmonova. Matematika o,,qitish metodikasi.Chirchiq: “Zebo prins”,2023-yil,236 b.
3. Abdullayeva B.S. va boshqalar. Matematika III. 3-sinflar uchun ilg'or va axborot kommunikatsiyat-texnologiyalarini ta'lim jarayonigajoriy etish bo'yicha metodik qo'llanma.“O'zbekiston” milliy ensiklopediyasi davlat nashriyoti. T.: 2016.B 176.
4. N.Otajonova, M.Raupova. Matematika o'qitish metodikasi 2. (o'quv qo'llanma) Toshkent, 2023.119 b.
5. A.Xo'jayev, G.Tojiboyeva, E.Davletov, J.Mardonqulov / Boshlang'ich sinflarda matematikani o'qitish-metodikasi / Darslik. – Toshkent: 2021.– 220 bet.